

КАПРОВИЙ ЖУК - НЕБЕЗПЕЧНИЙ КАРАНТИННИЙ ШКІДНИК ЗАПАСІВ!

Капровий жук – (*Trogoderma granarium* Everts) . карантинний шкідник запасів, який внесений до списку А-1 (відсутній в Україні), в оптимальних умовах дає спалахи масового розмноження, пристосований до виживання в несприятливих умовах. Батьківщиною жука є Індія, де його вперше зареєстрували в 1894 році. Сучасний ареал

поширення капрowego жука — це майже всі країни тропічного й субтропічного поясів, а також деякі райони Західної Європи.

З розвитком торговельних зв'язків шкідника завезено до Європи та Америки. Капровий жук – типовий шкідник запасів. Він пошкоджує більше 100 видів насіння зернових, технічних, олійних, зернобобових, овочевих, лісових і квіткових культур. Шкодить личинка. *T. granium* заселяє в першу чергу солодові і дробильні цехи пивоварень, жирокмбінатів і кондитерських фабрик. Заселена продукція перетворюється в порошкоподібну масу з екскрементів, залишків корму і личинкових шкірок, стає непридатною для використання в їжу і на корм худобі. Олія, яка отримана з пошкодженого зерна, має підвищену кислотність і неприємний смак. Особливо сильно пошкоджується насінневий матеріал, оскільки личинки в першу чергу виїдають зародки. Цей шкідник особливо небезпечний в країнах з сухим і жарким кліматом. Успішно розмножується за температури 36-40 °С, капровий жук не має конкурентів з боку інших складських шкідників і за короткий період дає масове розмноження, знищує до 25% зернової маси.

Капровий жук завозиться і розповсюджується частіше з ячмінним солодом, зерном пшениці, ячменю, рису, кукурудзи, горіхами арахісу і продуктами їхньої переробки. Нерідко джерелом розповсюдження шкідника стають заселені тара і транспортні засоби – залізничні вагони, контейнери, морські судна.

Оцінювалася ймовірність проникнення шкідника в Україну, його акліматизація та можливі потенційні економічні збитки. Незважаючи на те, що застосовувані фітосанітарні заходи забезпечують належний контроль увезення підкарантинної продукції, зростаючий обсяг зернової продукції створює реальні передумови для можливого проникнення шкідника в Україну. Ризик проникнення є ще й тому, що шкідник може поширюватися не тільки із зерном, а й з тарою, транспортними засобами, бандеролями, посылками з насінням різних культур на всіх стадіях свого розвитку.

Показник ймовірності його акліматизації доволі високий — 7,78. Пов'язано це з тим, що основна шкодочинність капрowego жука зумовлена його багатодітністю, стійкістю проти дії інсектицидів, здатністю личинок до тривалого голодування та високою плодючістю.

Отже, результати досліджень свідчать, що капровий жук відповідає критеріям карантинного виду, здатний проникнути та акліматизуватися в усіх регіонах України та завдати значних економічних збитків сільському господарству нашої країни.

Щоб запобігти проникненню капрвого жука в Україну, спеціалісти здійснюють систему державних карантинних заходів.

На території України капрвий жук відсутній, але, незважаючи на це, існує постійна загроза завезення його із зерном, зернопродуктами, арахісом тощо. З метою виявлення капрвого жука в складських приміщеннях державні фітосанітарні інспектори систематично проводять обстеження візуально та за допомогою харчових принад та феромонних пасток. Візуально оглядають стіни, підлогу, дахи, складське обладнання, інвентар. При цьому оглядають щілини і тріщини в підлозі. Ретельно досліджують усі залишки, пил, сміття. Також обстеженню підлягає зовнішня сторона складу і прилегла до нього територія.

Фітосанітарні заходи:

При виявленні капрвого жука у пункті ввезення імпортованих вантажів весь вантаж, транспортні засоби в яких він перевозився та тара підлягають знезараженню. Крім первинного інспектування імпортованих вантажів в пунктах ввезення проводиться щорічне обстеження сховищ, куди завозиться імпортована рослинна продукція. В першу чергу обстежують сховища, розміщені в пунктах ввезення: в морських і річкових портах, аеропортах, на прикордонних залізничних станціях. Ретельному інспектуванню повинні підлягати елеватори, млини, склади насіння, де зберігалась або надходить імпортована рослинна продукція. При виявленні шкідника проводиться знезараження приміщень і продукції, яка в них зберігається. Крім обстежень складських приміщень і продукції всередині них, необхідно обстежити прискладську територію і склад зовні.

Для боротьби з ним застосовується низка заходів, які проводяться в зерні, зернопродуктах, продукції й сировині, а також в складських та виробничих приміщеннях. До фізико-механічних заходів належить очистка, охолодження, сушіння зерна за температури +48...+55 °С. Для хімічного знезараження харчових продуктів застосовують фумігацію.

У випадку виявлення в складах небезпечного шкідника потрібно звертатися до Головного управління Держпродспоживслужби в Полтавській області області.

Державний фітосанітарний інспектор
Головного управління
Держпродспоживслужби в Полтавській області

С. Надтока